

PISMO DWUTYGODNIOWE.

Wychodzi w Niedzielę po 1. i 15. każdego miesiąca.

Prenumerata kwartalna w miejscu wynosi 30 ct.; z przesyłką pocztową 36 ent.; numer pojedynczy kosztuje 5 ent. — Prenumeratę miejscową i inseraty za opłatą 4 centów od wiersza (petitem) przyjmuje księgarnia pp. Seyfartha i Czajkowskiego, lub też redaktor Piotr Zbrożek Nr. 834¹/₄ przy ulicy Krzywej. — Prenumerata zamiejscowa przyjmuje się pod adresem: „Administracya Rękodzielnika we Lwowie pod l. 834¹/₄.”
Reklamacye nieopieczętowane wolne są od opłaty.

Rołnictwo, przemysł i handel.

W społeczeństwie, w którym praca tak jest podzieloną, że każdy pracuje dla zaspokojenia potrzeb ogólnych, można rozróżnić trzy główne rodzaje zatrudnień.

Cześć ludności zajmuje się produkcją płodów surowych. Jedni uprawiają rolę i zbierają owoce różnych roślin lub hodują zwierzęta, inni z głębi ziemi wydobywają ukryte skarby.

Z rozsypanych obficie darów przyrody niektóre mogą być użyte dla zaspokojenia potrzeb człowieka bez żadnego przerebienia. Świat roślinny dostarcza owoców na pokarm, drzewa na opał i budowlę, zwierzęta — mleka i mięsa, — a świat mineralny niezbędnej przyprawy pożywienia ludzkiego — soli. Natura z macierzyńską troskliwością przygotowała dla człowieka te niezbędne warunki życia — lecz wystarczają tylko one do utrzymania szczupłej ilości ludzi i czynią zadość tylko najpierwszym ich potrzebom.

Ziarno zboża, trzcina cukrowa, włókno lnu i konopi, puch bawełny, skóry i wełna zwierząt, ruda kruszców — wszystkie te przedmioty produkowane przez rolników i górników są tylko surowym płodem, są materiałem, z którego dopiero praca ludzka tworzy pokarmy, odzież, sprzęty i narzędzia. Rolnictwo przeto i górnictwo dostarcza tylko materiału dla rękodzielników i przemysłowców, którzy dopiero te surowe płody przerabiają na przedmioty zdolne do użycia.

Na okaz.

Obok tych dwóch wielkich działów pracy ludzkiej istnieje trzeci, którego konieczność wynika z różnaitości zajęć ludzkich i z odrębnych właściwości różnych krajów. Ten trzeci rodzaj zatrudnienia — handel — polega na potrzebie wymiany produktów. Kupey pośrednicząc między rolnikami a przemysłowcami ułatwiają im sprzedaż ich produktów i nabycie innych potrzebnych.

Lecz dopóki wymiana ogranicza się tylko na produkta krajowe, handel rozwinąć się nie może. Rolnicy i przemysłowcy mogą często bezpośrednio wymieniać swoje wyroby. Dopiero kiedy międzynarodowy podział pracy wzmógł się o tyle, że każdy kraj produkuje to, co może produkować najtaniej i najlepiej — wtedy i handel międzynarodowy wzrasta do olbrzymich rozmiarów i staje się dzielną dźwignią przemysłu i rolnictwa. Linie kolei żelaznych przecinają rozległe stepy i niedostępne góry; tysiące okrętów żeglują na niezmiernych oceanach, wiozą one fabryczne wyroby angielskie do południowej Ameryki, do Indyi, do Australii, a przywożą zboże amerykańskie, ryż indyjski i wełnę australską na targowicę londyńską.

Widzimy przeto, że trzy wielkie rodzaje pracy: rolnictwo, przemysł i handel — są zależne nawzajem od siebie. Rolnictwo dostarcza przemysłowi materiału do produkcji — produkta zaś przemysłowe wraz z płodami rolnictwa są przedmiotem handlu. Połączone te trzy rodzaje pracy są zdolne zaspokoić potrzeby ludzkie wszysikiem, co ziemia posiada.